

» Zo opende de procureur-generaal in mei 2003 een vooronderzoek tegen vijf medewerkers van de Interkerkelijke Commissie voor Vrede en Gerechtigheid (ICVG), een organisatie die slachtoffers van mensenrechtenschendingen ondersteunt. De vijf werden er onder meer van beschuldigd lid te zijn van het FARC en opdracht te hebben gegeven voor moorden en verdwijningen. Het gerechtelijk onderzoek werd begin 2005 gesloten, omdat de bewijsvoering op een valse getuigenverklaring bleek te zijn gebaseerd. Een jaar later werd echter bekend dat sinds 2004 een ander justitieel onderzoek liep tegen ICVG-leden en vijftien inwoners van de Afrikaans-Colombiaanse humanitaire zones in Curbaradó en Jiguamiandó. Het 'bewijs' in deze procedure was dezelfde getuigenverklaring die reeds in 2005 door de procureur als onbetrouwbaar was afgedaan.

Elkín Ramírez, advocaat van het Collectief voor Juridische Vrijheid (CJV), werd in 2005 aangeklaagd wegens smaad, omdat hij diverse rapporten onder de aandacht had gebracht van het Inter-Amerikaans Hof voor de Mensenrechten. Bij gebrek aan een strafbaar feit werd de zaak later gesloten. In een procedure tegen collega-advocaat Bayron Góngora benaderde de politie gevangenen die, in ruil voor juridische en financiële voordelen, Góngora moesten beschuldigen lid te zijn van een guerrillaorganisatie. Tekenend is verder dat beide advocaten zelf niet op de hoogte werden gesteld van het tegen hen lopende justitieel onderzoek.

TEGENSTRIJDIGHEDEN

Medewerkers van het Comité voor Solidariteit met Politieke Gevangenen hebben vergelijkbare ervaringen. Gabriel González, coördinator van de afdeling Bucaramanga, werd in 2006 beschuldigd van rebellie en gevangen gezet. Verklaringen van gereintegreerde strijders en een rapport van de Technische Onderzoeksafdeling van de procureur-generaal vormden de basis voor de aanklacht. Eén getuigenverklaring zat vol tegenstrijdig-

heden, een andere getuige verklaarde gedwongen te zijn González te beschuldigen. En het onderzoeksrapport noemde geen bron voor de aantijging dat González lid zou zijn van het FARC. Deze aanklacht leidde echter wel tot langdurige gevangenschap. Pas na vijftien maanden werd González vrijgesproken. Enkele collega's ondergingen hetzelfde lot. Zo werd Yolanda Amaya tweeënhalf jaar vastgehouden voor zij onschuldig werd verklaard.

De genoemde voorbeelden zijn slechts een topje van de ijsberg. In een interview met PBI stelt Reinaldo Villalba, lid van het José Alvear Restrepo Advocatencollectief, dat 'het Collectief in haar 25-jarig bestaan duizenden rechtszaken heeft behandeld tegen vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, die gebaseerd waren op valse aanklachten'. Veel juridische procedures kennen dezelfde mankementen: valse verklaringen van omgekochte getuigen of gereintegreerde strijders, manipulatie van bewijs, het dwarsbomen van de verdediging, en het inbrengen van rapporten van inlichtingendiensten zonder bronvermelding.

LASTERCAMPAGNES

Deze dubieuze juridische procedures gaan vaak samen met publieke lastercampagnes door autoriteiten. CJV-advocaat Torres Díaz werd na publieke beschuldigingen lastiggevallen door paramilitairen. Hierdoor zag hij zich gedwongen zes maanden uit te wijken naar Spanje, zelfs al was het justitieel onderzoek tegen hem gesloten. ICVG-leden werden door een bevelhebber van het leger openlijk beschuldigd van corruptie en banden met de FARC. De Internationale Federatie voor de Rechten van de Mens stelt in haar jaarverslag van 2004 dat de uitlatingen van deze bevelhebber tijdens een persconferentie bijdroegen aan 'het in diskrediet brengen van [ICVG]'. In Colombia is het publieke autoriteiten uitdrukkelijk verboden mensenrechtenorganisaties ongefundeerd te beschuldigen. Maar, zo stelt Abilio Peña van ICVG, 'publiekelijke

laster door autoriteiten is onderdeel van een strategie, omdat het duidelijk van invloed is op strafrechtelijke vervolgingen'.

Voor maatschappelijke organisaties in Colombia zijn de juridische procedures een serieus probleem. Veel tijd en financiën moeten worden besteed aan de verdediging van medewerkers, ten koste van de eigenlijke activiteiten. Daarnaast is er sprake van angst en zelfcensuur. De aanklachten leidden ook tot het verlies van financiële steun, vertrouwen en sociale netwerken. Daardoor hebben deze juridische procedures in de praktijk dezelfde gevolgen als andere methodes van repressie. Of, zoals Hina Jilani, de speciaal VN-rapporteur inzake Mensenrechtenverdedigers, concludeert: ongegronde strafrechtelijke vervolging is 'onderdeel van een strategie om mensenrechtenverdedigers het zwijgen op te leggen'.

Strafrechtelijke vervolging op basis van valse aanklachten heeft kwalijke gevolgen voor de veiligheid, de fundamentele rechten en het werk van mensenrechtenverdedigers:

- Organisaties worden gedwongen kostbare tijd en financiën te gebruiken om zichzelf te verdedigen.
- De geloofwaardigheid en legitimiteit van een organisatie wordt aangetast.
- De aanklachten kunnen leiden tot geweld tegen mensenrechtenverdedigers.
- Door angst en wantrouwen neemt de steun uit de omgeving voor mensenrechtenverdedigers af.
- En omdat mensenrechtenverdedigers zich inzetten voor hele bevolkingsgroepen, zijn de gevolgen te voelen in de gehele samenleving.

PBI Nederland nomineert Sandra Moran voor de Mensenrechtentulp

TEKST JET VAN HAITSMA

De Nederlandse regering vindt het werk van mensenrechtenverdedigers belangrijk en waardevol. Om mensenrechtenverdedigers een hart onder de riem te steken is een nieuwe prijs ingesteld. Op 10 december reikt minister Verhagen deze Mensenrechtentulp in de Ridderzaal in Den Haag voor het eerst uit. PBI heeft een van haar cliënten, Sandra Morán, voor de prijs genomineerd.

Sandra Morán is directeur van Sector de Mujeres uit Guatemala. Haar kandidatuur wordt gesteund door Noticias, Ojala en Drs. León Wecke, polemoloog van het CICAM in Nijmegen en lid van ons Comité van Aanbeveling. In november 2007 hield ze een aantal spreekbeurten in Nederland, die veel indruk maakten.

PROTESTZANGER

Sandra, geboren in Guatemala Stad en nu 48 jaar, groeide op in een sfeer van geweld. In het gezin, maar ook door het politieke geweld in haar land. Toen ze veertien was nam ze deel aan de scholierenbeweging, en daarna volgde de studentenbeweging van de universiteit van San Carlos. Ze ontwikkelde zich als protestzanger en stelde zo de schendingen van mensenrechten aan de kaak. In de jaren 1982 tot 1994 vluchtte ze achtereenvolgens naar Nicaragua, Mexico en Canada. In die periode bood ze vanuit Mexico hulp aan vluchtelingen en ontheemden als gevolg van de burgeroorlog in Guatemala. Terug in haar eigen land werkte ze aan de rechten van vrouwen. Ze werd het boegbeeld van het Platform voor Vrouwen in Guatemala (Sector de Mujeres).

FEMINICIDE

Ondanks de Vredesakkoorden van '96, waarin een speciaal akkoord ten aanzien van vrouwen was opgenomen, is Guatemala een land waar geweld tegen

vrouwen een dagelijkse praktijk is. Het is voor hen een van de meest gevaarlijke landen ter wereld, met een straffeloosheid van 97 procent. Er is zelfs een speciaal woord voor de vele moorden op vrouwen: 'femicide'. Volgens Sandra moet de oorzaak van dit fenomeen worden gezocht in het gewelddadige oorlogsverleden van Guatemala en het heersende 'machismo'. 'Femicide is een probleem dat niet mag worden onderschat, want het werkt door op persoonlijk, cultureel en institutioneel niveau. Vooral de 'Maras', gewelddadige bendes, maken zich er schuldig aan. Het komt voor dat zij overdag een bus binnendringen en een vrouw seksueel mishandelen. Daarnaast worden meisjes mishandeld of vermoord tijdens offerrituelen. Bijna niemand uit de gemeenschap durft tegen hen op te treden uit angst vermoord te worden, en het probleem van straffeloosheid bemoeilijkt de berechting van daders.'

Veel leden van deze bendes zijn geboren en opgegroeid in de oorlog. Wat zij anderen aandoen, is vergelijkbaar met wat hen destijds zelf is overkomen. Daders worden zelden of nooit gestraft, een trend die van generatie op generatie wordt doorgezet. 'Om dit te doorbreken is het belangrijk straffeloosheid aan te pakken en 'van binnenuit' te werken aan een betere toekomst,' zegt Sandra.

WAAROM MOET SANDRA DE MENSENRECHTENTULP KRIJGEN?

Sandra heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de strijd tegen de vrouwenmoorden in Guatemala. Al vele jaren stelt ze op nationaal én internationaal niveau de mensenrechtenschendingen in Guatemala aan de kaak. Via haar organisatie Sector de Mujeres ondersteunt ze vrouwen met advies, juridische hulp, scholing en zelfontwikkeling. Ook dringt zij via Sector de Mujeres bij de regering en instanties aan om actie te ondernemen tegen de straffeloosheid in Guatemala.

Vanwege het werk heeft is Sector de Mujeres in Guatemala Stad bedreigd, er is ingebroken op kantoor en bloed achtergelaten. Hierdoor is de begeleiding die PBI hen geeft intensiever geworden. Sandra is hier blij mee. Als groep voelen zij zich veiliger om hun werk voort te zetten. Zo kunnen zij blijven werken aan duurzame vrede en democratie. 'De toekomst komt niet vanzelf, die wordt opgebouwd', aldus Sandra.

Arthur van Witzenburg in Indonesië: 'Het werk van PBI doet er echt toe'

TEKST HENK WESSELING

In het najaar van 2007 vertrok Arthur van Witzenburg voor PBI naar Indonesië. Hoe vergaat het hem sindsdien? Een verhaal over het dagelijks leven in een PBI-team.

Op 9 augustus 2008 zijn er in Wamena, voor de viering van de Dag van de Inheemse Volkeren, tienduizend mensen bij elkaar gekomen. Er zijn ook leden van het PBI-team aanwezig, waaronder Arthur van Witzenburg. Wanneer tijdens de viering onverwacht door iemand de verboden vlag van de onafhankelijkheidsbeweging wordt gehesen, treedt de politie onmiddellijk op. Er weerklinken schoten en een van de aanwezigen wordt dodelijk getroffen. De leiders van de bijeenkomst, van wie sommigen met PBI in een zogenaamde peace-building workshop hebben samengewerkt, manen de bevolking om rustig te blijven. Dat heeft resultaat. Naderhand hoort Arthur dat mede door PBI's aanwezigheid is voorkomen dat op de bijeenkomst zomaar mensen werden opgepakt.

Vorig jaar koos ontwikkelingssocioloog Arthur ervoor om door PBI te worden uitgezonden. 'Ik wilde graag buitenlandervaring opdoen in directe contacten met de mensen ter plaatse. Ik opteerde voor Indonesië en Jakarta, omdat mijn Indonesische vriendin daar woont.'

NIET SPECTACULAIR, MAAR ZÓ BELANGRIJK

Een van de belangrijkste taken van het PBI-team in de Indonesische hoofdstad is ondersteuning bieden aan het werk in Wamena, in Papua. Een kleine greep uit de contacten van het Jakarta-team: overleg op ambassades, contacten met de ministeries van Justitie, Defensie en Binnenlandse Zaken, met leger en politieautoriteiten. 'Het klinkt niet spectaculair,' zegt Arthur, 'maar voor de voortgang van het PBI-werk

is het zó belangrijk. En dat geldt ook voor het contact met een Indonesische overheidscommissie die onderzoek doet naar mensenrechtenschendingen in het land.'

MAAR DAT IS NOG NIET ALLES

Het hierboven vermelde werk is tijdrovend. 'Maar het is nog niet alles,' vertelt Arthur. 'Het moet concurreren met activiteiten als het schrijven van een nieuwsbrief elke twee weken, het maken van politieke analyses gericht op de veiligheid van mensenrechtenactivisten, met maandelijks overleg met de cliënten in Jakarta die ondersteund worden, en met de verslagen over het Indonesië Project voor de donoren.'

TEAMVERBAND

Het werken in teamverband vindt Arthur moeilijker dan hij had verwacht. 'Er vinden eigenlijk te veel wisselingen plaats in de samenstelling van het team. En de werkwijze van beslissen bij consensus is ook niet zo gemakkelijk.' Een andere zorg is het verkrijgen van visa. 'Het Indonesië Project heeft problemen met visa voor Papua. Er bestaat een voortdurende dreiging dat visa van projectvrijwilligers niet worden verlengd. Maar door de vele contacten met de overheid en de veiligheidsdiensten lukt het de PBI'ers in Jakarta toch telkens weer om verlenging te regelen voor Papua vrijwilligers. PBI mag beslist niet klagen, want het kost andere internationale organisaties meer moeite om visa te bemachtigen.' Arthur van Witzenburg zegt het geweldig te vinden om aan alle activiteiten te kunnen meewerken. 'Dat in Wamena geen arrestaties plaatsvonden, is voor mij een duidelijk voorbeeld dat het werk van PBI er echt toe doet.'

Wamena, Human Rights Day Parade

Roos blikt terug PBI in Colombia

TEKST ANNA KANNEWORFF

Wat gebeurt er nou precies in een PBI-team, en hoe bereid je je goed voor? Afgelopen juli kwam Roos Stringer (29) terug uit Urabá, Colombia, na een periode van anderhalf jaar. Ze blikt terug op haar voorbereiding, haar verblijf en situatie zoals ze het heeft achtergelaten.

Waarom wilde je voor PBI uitgezonden worden?

'Toen ik 17 was zag ik een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst van PBI. Ik voerde toen al veel actie en ging naar manifestaties en demonstraties om voor een rechtvaardiger wereld te pleiten. Maar het uiten van onlust en onvrede en dan vervolgens weer naar huis gaan, was op een gegeven moment voor mij niet meer bevredigend genoeg. Toen ik de eerste bijeenkomst van PBI bezocht, was ik meteen gegrepen. De hele werkwijze van PBI maakte veel indruk. Maar ik wist dat ik moest wachten tot ik oud genoeg was (25 jaar, red.). Vanaf die tijd ben ik me toen eigenlijk al op PBI uitzending gaan voorbereiden. Zo ging ik in 2004 naar Peru om Spaans te leren en NGO-ervaring op te doen. Ik hielp met de activiteiten van een lokale organisatie, die zich inzette tegen kinderarbeid.'

Hoe verliep de voorbereiding voor PBI?

'Al in 2005 volgde ik mijn eerste training voor Colombia, bij PBI in Spanje, maar mijn Spaans was nog niet goed genoeg. De trainers stelden voor dit te verbeteren alvorens verder met het traject van PBI te gaan. Ik ben toen gaan samenwerken met een Mapuche-gemeenschap in Chili en heb geholpen een eigen NGO op te zetten. Na anderhalf jaar was ik er klaar voor. Ik had meer zelfvertrouwen en volgde de training voor de tweede keer. Snel daarna zat ik voor PBI in Colombia, in het team Urabá.'

Wat deed je precies voor PBI in Colombia?

'Mijn thuisbasis was in Turbo, een havenstadje aan de kust van Colombia. Het Urabá-team bestond uit elf personen met nationaliteiten als Duits, Oostenrijks, Zwitsers, Spaans, Italiaans, Engels, Frans, Belgisch en Canadees. Vanuit deze centrale plek reisden we naar en met de verschillende organisaties en gemeenschappen, die om begeleiding hadden gevraagd. Ook vergaderden we met de autoriteiten om onze zorg rondom de veiligheid van de begeleide mensen te uiten. Voor de begeleiding van elke gemeenschap vormt PBI een werkgroep, waarin mensen om het half jaar wisselen. Ik heb vooral de gemeenschappen San José de Apartado en Justicia y Paz in Curvaradó begeleidt. San José heeft de afgelopen jaren verscheidene internationale vredesprijzen ontvangen, onder andere van de gemeente Aachen. De gemeenschap bestaat uit boeren van het gebied, die al meer dan tien jaar geleden besloten op geen enkele wijze met welke strijdende partij dan ook te willen samenwerken. Naast het stellen van leefregels, stellen ze ook elke onregelmatigheid in de regio publiekelijk aan de kaak. Ik reisde om de paar dagen naar deze gemeenschap toe en bracht dan een paar dagen met ze door: ik kookte, waste, praatte en sliep bij ze. En ik begeleidde hun vertegenwoordigers op bijeenkomsten naar naburige gemeenschappen, maar ook als ze naar de stad gingen om boodschappen te doen of geld bij de bank te halen.'

En Justicia y Paz?

'Dit is een organisatie van boeren in Curvarado die in 1997 van hun land werden verdreven na een militaire en paramilitaire operatie tegen de guerrilla. Vooral de burgerbevolking werd hier slachtoffer van. Nadat zij van hun land werden verdreven, begonnen projectontwikkelaars met behulp van paramilitairen oliepalmlantaages in het gebied te ontwikkelen. De staat liet dit toe. Door druk van Justicia y Paz en PBI is het moment nu bijna nabij dat de gemeenschappen na elf jaar weer terug kunnen keren naar hun land.'

Hoe zit het met de veiligheid?

'Voorafgaand aan een begeleiding van de gemeenschappen in een verder gelegen gebied wordt altijd eerst de situatie geanalyseerd, waarna er overleg plaats vindt met het kantoor in Bogota. Zij beoordelen het risico- en doen een veiligheidsanalyse en als zij hun fiat geven, kan het team tot begeleiding overgaan. Zo wordt de veiligheid van ons als vrijwilligers altijd zeer zorgvuldig afgewogen. Om die reden waren we ook vrijwel altijd met z'n tweeën, en nooit alleen.'

Lees het complete interview met Roos op www.peacebrigades.nl.

‘Soms ging het er hard aan toe’

TEKST ERIK VAN OENEN

Na een training in Spanje, een introductieweek in Kathmandu en vijf weken intensieve taal cursus in India, werkt Emma Jansen sinds augustus in het team van PBI in Nepal. Op haar weblog vertelt ze over haar ervaringen.

‘De oriëntatieperiode is nog niet helemaal voorbij, maar het oriënteren betekent nu vooral daadwerkelijk aan de slag te gaan,’ vertelt Emma. ‘Ik heb mijn eerste observatierapport, over een demonstratie van werknemers bij een bedrijf in Kathmandu, inmiddels kunnen schrijven. Dat was heel kort, omdat er geen ongeregelde waren. Maar dat is natuurlijk een goed teken.’ Het observeren is echter niet altijd even makkelijk. ‘Het monitoren van demonstraties is een nieuwe activiteit voor het PBI-team in Nepal. Tijdens de Olympische Spelen hebben we bijvoorbeeld veel Tibetaanse demonstraties bijgewoond, waarbij het er af en toe hard aan toeging. Je moet echt je best doen om agenten duidelijk te maken dat je alles ziet en over alles rapporteert.’

PRESENTATIE

Een andere taak is om, samen met twee collega's, de contacten van PBI met Nepalese NGO's uit te breiden. In een week tijd had ze onlangs drie verschillende bijeenkomsten met uiteenlopende lokale organisaties. ‘Zo

krijg je snel goed inzicht in wat er bij de verschillende organisaties speelt,’ zegt Emma. ‘En voor mij was het een goede manier om te oefenen PBI en haar activiteiten te presenteren aan diverse groepen. Dat is belangrijk, want ik merk dat er behoefte is bij de organisaties aan uitleg over wat PBI precies te bieden heeft.’

GOEDE SFEER

Toen Emma arriveerde had het kleine PBI-team maandenlang hard gewerkt. ‘Het scheelt dat er twee frisse personen in het team gekomen zijn zodat de werklast iets omlaag gebracht werd. Maar iedereen is ontzettend gemotiveerd en de sfeer is heel goed,’ aldus Emma. Het team bestaat nu uit zes mensen en wordt binnenkort uitgebreid met nog twee vrijwilligers. Daarnaast zijn de Nepalese medewerkers een grote steun, bijvoorbeeld een kok en bij de administratie en logistiek. ‘En met hen kan ik ook mijn Nepalees oefenen.’

YOGALESSEN

Ook naast het werk blijkt deel uitmaken van PBI een hele belevenis. ‘Je werkt en woont in hetzelfde huis, dus als je opstaat ben je in principe op kantoor. Daarom wordt de werkruimte duidelijk gescheiden van de rest van het huis. Omdat het werk af en toe best stressvol kan zijn, zorgen we ervoor dat er genoeg ontspannende activiteiten zijn. Zo hebben we sinds kort twee keer per week yogalessen. Ook hebben we onlangs een feestje gehouden in ons huis. Informeel netwerken noemen we dat.’

Meer lezen over Emma's ervaringen? Kijk op www.emmaj.waarbenjij.nu.

● MEXICO

PUBLICATIE MEXICO

Human Rights Defenders in the State of Guerrero. Cases of Resistance and initiatives from civil society regarding the defense and promotion of fundamental rights in Mexico.

Peace Brigades International, Mexico Project, december 2007

Human Rights Defenders in the State of Guerrero behandelt de geschiedenis van het mensenrechtenverzet in Mexico en de betrokkenheid van PBI, die sinds 1998 actief in het land werkzaam is. PBI begeleidt in Mexico o.a. de vredesorganisatie SIPAZ en *The Voice for Those Without a Voice* Human Rights Committee, een internationale coalitie van organisaties die strijden voor toegang tot de rechtspraak en strijd tegen onschendbaarheid, militarisering, rechten van de inheemse bevolking en de strijd om land- en grondrechten. De lange geschiedenis van onopgelost geweld in Mexico maakt dat veel mensen niet meer geloven in rechtspraak en rechtvaardigheid. Of zoals Mario Patron Sanchez van het Tlachinollan Human Rights Centre het kernachtig verwoord: ‘People no longer believe in justice; this only generates more impunity and more violence’. De organisaties die PBI steunt door geweldloze bescherming proberen dit door onophoudelijke inzet en doorzettingsvermogen te herstellen: door informatievoorziening, lobby en constante politieke druk op onder andere de eigen regering. Veel dus om voor te blijven strijden.

De publicatie is voor 15 euro te bestellen bij PBI Nederland.

Chapeau Joke en Esther!

TEKST HENK WESSELING

Joke Edenburg heeft in de veertien jaar dat ze voor PBI werkte een indrukwekkende lijst van functies en taken op haar naam gezet. In november van dit jaar draagt zij het stokje over aan Esther Vink, een van de PBI-vrijwilligers die in het Colombia-project heeft gewerkt.

Joke was enkele jaren voorzitter van de *International Council (IC)*. Door veel bezoeken aan ambassades en notariskantoren zorgde ze ervoor dat projecten in de projectlanden erkenning kregen. Ze werd lid van de bestuurscommissie voor het personeelsbeleid, voor zowel de betaalde krachten op het internationale kantoor in Londen als voor de vrijwilligers in de projecten.

Verder was Joke archivaris van PBI en zette zij zich als vrijwilliger in voor het *Noord Amerika Project* voor de landrechten van de Chippewas-Indianen. Naast dit internationale werk bleef ze altijd bestuurslid Internationale Zaken van PBI Nederland.

Veel van het internationale werk gebeurde via telefonische contacten, in telefonische vergaderingen (tot in de kleine uurtjes!), in de weekenden en in speciale vergaderweken. Dit alles met welwillende medewerking van Joke's werkgever.

TERUGBLIK

Het personeelswerk in Londen met soms interne conflicten en ontslagkwesties was niet gemakkelijk. 'Ik kreeg te maken met andere wetten en regels dan in ons land,' vertelt Joke. 'Maar het schenkt voldoening dat nagenoeg het punt is bereikt dat voor alle medewerkers van PBI dezelfde arbeidsvoorwaarden gaan gelden.' Joke is ook blij dat het papieren archief van de afgesloten projecten nu op orde is en het digitale archief op intranet kan worden gezet. Daarnaast heeft ze aan het werk veel goede contacten en vrienden overgehouden in binnen- en buitenland.

DE OPVOLGING

In juli 2007 is Joke al begonnen met het overdragen van taken aan haar opvolgster Esther Vink. Samen woonden zij een vergadering van de *International Council (IC)* in Spanje bij. Esther neemt inmiddels deel aan de telefonische vergaderingen van het IC en gaat meedoen in een werkgroep voor het versterken van de landengroepen. In 2007 werd Esther al bestuurslid voor PBI Nederland. Joke ziet Esther als een geweldige vervangster. 'Zij heeft van mij geen adviezen nodig.'

Esther begon haar werk voor PBI toen zij in maart 2004 voor een jaar werd uitgezonden naar Colombia. 'Ik vind sterke landengroepen belangrijk,' vertelt Esther. 'Ze zijn het draagvlak van de projecten. Daarom heb ik, terug in Nederland, meteen deelge-

nomen aan het steunnetwerk van het Colombia Project.'

In Colombia is Esther onder de indruk geraakt van de enorme kracht en moed van de mensenrechtenverdedigers. Zij inspireerden haar om voor PBI actief te blijven. Esther werkt bij de gemeente Gouda en heeft geregeld dat zij elke woensdag vrij is. Dat is haar PBI-dag. 'Ik besef dat het internationale werk veel vrije tijd gaat kosten. Maar bovenal verwacht ik dat het me veel energie en motivatie zal opleveren!'

Chapeau voor beide vrouwen! Voor de bergen werk die Joke heeft verzet en voor de bereidheid en moed van Esther om het werk over te nemen.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS OP BEZOEK

Eind september ontvangen we Jesus Emilio Tuberquia, een leider van de Vredesgemeenschap San José de Apartado. Naast het informeren van de overheid en andere organisaties over het werk van de Vredesgemeenschap, is zijn doel onderzoek doen naar meer afzetmarkt voor de landbouwproducten van San José. Voor de gemeenschap is het namelijk van groot belang om stabielere inkomsten te hebben.

Ook Reynaldo Villalba van de 'Jose Alvear Restrepo' Lawyer's Collective is eind september twee dagen in Den Haag. Het advocatencollectief is nationaal en internationaal erkend voor de zaken van slachtoffers in Colombia, waarbij ernstige mensenrechtenschendingen zijn gepleegd. Reynaldo Villalba is de huidige directeur van het collectief. Een van zijn belangrijkste zaken is Cajamarca, waarbij drie juridische procedures gaande zijn, een groot arbitrair arrest, buitengerechtelijke moorden en de gruwelijke moord op een familie. Het nationale leger wordt beschuldigd betrokken te zijn. Peace Brigades International begeleidt Reynaldo veelvuldig tijdens zijn juridische werk, gerelateerd aan deze zaak.

In december verwachten we Jitman Basnet, een ernstig bedreigde advocaat en journalist van Lawyers' Forum for Human Rights (LAFHUR) Babarmahal, Kathmandu. Sinds 2007 wordt hij door PBI begeleid, omdat hij heeft vastgezetten bij de Maoïsten vanwege het fotograferen van kapotte gebouwen. In 2004 werd hij gearresteerd door de Bhairabnath Army Bataljon in Kathmandu en 258 dagen vastgehouden en gemarteld. In maart 2007 heeft hij daar een boek over uitgebracht, getiteld 258 Dark Days. Sindsdien wordt Jitman Basnet veel via de telefoon bedreigd. PBI begeleidt hem en coördineert zijn veiligheidsplan samen met OHCHR, Advocacy Forum en Protection Desk-Nepal. Jitman leeft meestal in ballingschap.

NEDERLANDERS IN HET VELD

Indonesië	Arthur van Witzenburg, Jakarta-team (sinds februari 2008) Meriam Smith, Wamena-team (sinds september 2008) Harold Passage, Wamena-team (sinds september 2008)
Guatemala	Johanna van Strien, Guatemala stad-team (sinds oktober 2007)
Nepal	Emma Jansen, Kathmandu-team (sinds augustus 2008)

NIEUWE MEDEWERKER

Sinds 18 augustus heeft PBI er een nieuwe betaalde kracht bij: Anna Kannevorff. Zij zal fondsenwerving en PR op zich nemen. Anna is cultureel antropologe en heeft veel in Afrika gewerkt (o.a. in Kenia, Tanzania en Soedan) en met thema's als jongeren, geweld en conflict. Ze werkte de afgelopen drie jaar als zelfstandig ondernemer, o.a. als uitvoerend producent van de Nederlandse documentaire 'Dealing and Wheeling in Small Arms' van Sander Francken. Bij PBI zal ze bestaande ideeën voor fondsenwerving uitwerken en nieuwe plannen op poten zetten. 'PBI is in haar werkwijze uniek en moet vooral de inhoud - expert op het gebied van mensenrechtenbescherming - meer verkopen.'

PBI EVALUATIE

De PBI-evaluatiedag van 21 juni toonde opvallend veel eensgezindheid over de koers die de organisatie moet nemen. Of zoals een van de vrijwilligers stelde: de roze bril af, de grijze wollen sokken uit en een spiegelkje meenemen voor zelfreflectie. Al met al een geslaagde dag, zo zeggen de vrijwilligers. Opvallende punten en beslissingen van de dag:

- Fondswerving verandert zijn koers
- Duidelijker interne organisatie
- PBI-café voor meer binding

10 DECEMBER

Op 10 december vindt het 'Right Now Festival' plaats rond 60 jaar UVRM in het centrum van Den Haag. Er zijn debatten, acts, workshops, films en muziek, vooral voor jongeren maar ook voor ouderen. Voor het muzikale gedeelte op het hoofdpodium zijn al Typhoon, Raymzter, Kraak & Smaak en Rico & Sticks geboekt. PBI zal tijdens het festival een film met nagesprek houden over Atjeh in Indonesië. De gehele organisatie ligt in handen van de organisatie '60 jaar UVRM'. Kijk voor meer informatie op www.justitiaetpax.nl.

Voor onze actuele agenda kijk op: www.peacebrigades.nl.

HET HEDENDAAGSE TERRORISME

Van onze redactielid Henk Wesseling verscheen onlangs de publicatie *Het hedendaagse terrorisme, 2001-2008, feiten, meningen en persoonlijk commentaar*. Behandeld worden o.m. de oorzaken van terrorisme, politieke en militaire reacties, terrorismebestrijding in eigen land, wat zijn terroristen voor mensen en angst van en voor terroristen. U kunt deze publicatie bestellen door €12,- over te maken op giro 235356 t.n.v. H. Wesseling te Leusden.

CONTACTADRESSEN

Voor meer informatie over medewerker worden in een van de PBI projecten kun je contact opnemen met pbi.trainingsgroep@gmail.com of het kantoor.

STEUN PBI

U kunt PBI ook machtigen voor een jaarlijkse automatische overschrijving. Wij danken u hartelijk voor uw bijdrage en hopen zo allen een steentje te kunnen bijdragen aan een rechtvaardigere wereld!

Ook extra giften, legaten of steun in de vorm van vrijwilligerswerkzaamheden zijn van harte welkom.

Help PBI de verdedigers van mensenrechten te beschermen en wordt donateur!
Giro 4174379 t.n.v.
PBI Nederland, Utrecht

COLOFON

Hoofd- en eindredactie:
Cariene Joosten
Redactie: Marie-Janke Damoiseaux, Jet van Haitsma, Bertine van Hövell, Anna Kannevorff, Erik van Oenen, Henk Wesseling,
Vormgeving: Suggestie & illusie (www.illusie.nl)